

OBJAVLJIVANJE PODATAKA PRVE BANKE CG AD PODGORICA NA 31.12.2024. GODINE

**(u skladu sa Odlukom o javnom objavljivanju podataka
o kreditnoj instituciji „Sl.list Crne Gore“, br. 128/20)**

Podgorica, maj 2025.

SADRŽAJ:

UVOD.....	3
1. Ciljevi i politike upravljanja rizikom	4
2. Sistem upravljanja	7
3. Konsolidacija.....	8
4. Podaci o regulatornom kapitalu	12
5. Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti	14
6. Podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane	16
7. Podaci o kontracikličnom baferu kapitala	16
8. Podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja	17
9. Podaci o opterećenju i neopterećenju imovini	24
10. Podaci o primjeni standardizovanog pristupa.....	25
11. Podaci o izloženosti tržišnom riziku	28
12. Podaci o upravljanju operativnim rizikom	28
13. Podaci o ključnim indikatorima	28
14. Podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje.....	30
15. Podaci o izloženosti pozicijama sekjuritizacije	31
16. Podaci u vezi politike primanja	31
17. Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža	37
18. Podaci u vezi zahtjeva sa likvidnošću	39
19. Podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik	40
20. Podaci u vezi primjene tehnika ublažavanje kreditnog rizika	40
21. Podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik.....	40
22. Podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik	40

UVOD

U skladu sa Odlukom o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji („Sl.list Crne Gore” br.128/20), članom 237 Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list CG“ br. 72/19, 82/20 i 8/21) i ostalim relevantnim propisima kojima se reguliše poslovanje kreditnih institucija na teritoriji Crne Gore, Prva Banka Crne Gore AD Podgorica objavljuje podatke na 31.12.2024. godine.

Izveštaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke shodno odredbama Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji. Podaci za javno objavljivanje propisani Odlukom, koji nisu postojali na dan 31.12.2024. godine, nisu predmet objavljivanja.

Odluka o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji propisuje koje bi podatke o finansijskom stanju, poslovanju i profilu rizika, kreditne institucije trebalo da objave, a među kojima su:

- podaci o ciljevima i politikama upravljanja rizikom,
- podaci o sistemu upravljanja,
- konsolidovani finansijski izveštaji,
- podaci o regulatornom kapitalu,
- podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti,
- podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane,
- podaci o kontradikličnom baferu kapitala,
- podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja,
- podaci o opterećenju i neopterećenju imovini,
- podaci o primjeni standardizovanog pristupa,
- podaci o izloženosti tržišnom riziku,
- podaci o upravljanju operativnim rizikom,
- podaci o ključnim indikatorima,
- podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje,
- podaci o izloženosti pozicijama sekjuritizacije,
- podaci u vezi politike primanja,
- podaci o koeficijentu finansijskog leveridža,
- podaci u vezi zahtjeva za likvidnošću,
- podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik,
- podaci u vezi primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika,
- podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik,
- podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik.

Ovaj dokument ne sadrži zaštićene i povjerljive informacije čije bi javno objavljivanje ugrozilo konkurentsku poziciju Banke, kao ni povjerljive informacije koje se odnose na lica koja stupaju u ugovorne odnose sa Bankom čija je povjerljivost obavezujuća za Banku.

1. Ciljevi i politike upravljanja rizikom

(Član 4, stav 1 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

1.1 Strategije i postupci upravljanja svim kategorijama rizika

Banka je odgovorna da identifikuje rizike kojima je izložena u svom poslovanju i koji imaju uticaj na poslovanje i stabilnost Banke, izvrši procjenu i efikasno njima upravlja. Identifikovani rizici se procjenjuju, analizirajući njihovu vjerovatnoću i značaj njihovog uticaja na poslovanje i stabilnost Banke, odnosno finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja krovni interni dokument kojim se definiše uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja rizicima u Banci.

U cilju ostvarivanja strateških ciljeva Banke, posebna pažnja je posvećena praćenju i upravljanju svim vrstama rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Preuzimanje određenog nivoa rizika je neophodno za uspješno ispunjenje postavljenih ciljeva, uz konzistentan i efikasan okvir za upravljanje rizicima koji omogućava dalji razvoj Banke.

Osnovna uloga Strategije je da propiše strateške ciljeve, osnovne principe, kulturu, okvir i taksonomiju upravljanja rizicima, na osnovu kojih Banka uspostavlja svoj Sistem upravljanja rizicima. Takođe, uloga Strategije je da pronade optimalan odnos između prinosa i rizika, sa stanovišta raspoloživih resursa i drugih kompetentnosti Banke, odnosno da pronade najbolje načine za ostvarivanje misije i ciljeva, uvažavajući pri tome dobre prakse upravljanja rizicima u finansijskim institucijama uz definisanje kapaciteta preuzimanja rizika, apetita za rizikom i profila rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, primjereno njenoj veličini, poslovnom modelu i kompleksnosti portfolija.

Strategijom se utvrđuju:

- strateški ciljevi koje Banka želi da ostvari u domenu izloženosti rizicima u svom poslovanju,
- opšti principi, kriterijumi i metode koje su relevantne za kreiranje politika i procedura upravljanja rizicima,
- načini na koji Banka implementira svoj Okvir upravljanja rizicima,
- prihvatljiv odnos prinosa i rizika za djelove portfolija i ukupni bilans stanja Banke, koji omogućava ispunjavanje poslovnih ciljeva,
- apetit za rizikom koji uvažava odnos prinosa i rizika koji je definisan prethodnom stavkom.

Banka je uspostavila sveobuhvatni sistem upravljanja rizicima koji obuhvata definisanu strategiju za upravljanje rizicima, usvojene politike i procedure za upravljanje rizicima, definisana ovlašćenja i odgovornosti

za upravljanje rizicima, efikasan i pouzdan sistem informacione tehnologije, procedure za nepredviđene situacije, testiranje otpornosti na stres.

1.2 Struktura i organizacija relevantne funkcije za upravljanje rizikom, uključujući podatke o njenim ovlaštenjima i odgovornostima u skladu sa statutom kreditne institucije i drugim aktima kojima se uređuje upravljanje kreditnom institucijom

Za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju zadužen je Upravni odbor.

Upravni odbor Banke obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na strateškom i operativnom nivou, obezbjeđujući da Banka posluje u skladu sa Zakonom i relevantnom regulativom CBCG.

U cilju uspostavljanja i sprovođenja efikasnog i pouzdanog Sistema upravljanja rizicima, Upravni odbor Banke:

- inicijalno definiše Profil rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, apetit za rizikom, ciljeve strategije upravljanja rizicima Banke,
- implementira interni Okvir za upravljanje rizicima, te redovno preispituje pretpostavke na kojima se zasnivaju prethodne definicije,
- uspostavlja osnove za funkcionisanje sistema internih kontrola, primjerenog veličini, poslovnom modelu i kompleksnosti portfolija Banke, te putem uspostavljanja unutrašnje organizacije osigurava trajnu razdvojenost organizacionih jedinica koje preuzimaju rizike, od onih koje ih kontrolišu.

Funkcija kontrole rizika je organizovana kao samostalno i nezavisno radno mjesto i jedna je od tri kontrolne funkcije u Banci.

U sklopu Sektora upravljanja rizicima formirane su sljedeće organizacione službe:

- Služba upravljanja rizicima i
- Služba kreditne kontrole.

U sklopu Službe upravljanja rizicima formirana su sljedeća odjeljenja:

- Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom i
- Odjeljenje za upravljanje nekreditnim rizicima.

Osnovna zaduženja i odgovornosti Funkcije kontrole rizika su:

- operativna implementacija Okvira i Sistema upravljanja rizicima (u poslovnim procesima i na nivou Banke), putem predlaganja relevantnih internih akata operativnog i tehničkog nivoa, definisanja obuhvata podataka potrebnih za mjerenje i praćenje rizika, te izvještavanje o rizicima, implementacije kvantitativnih indikatora (mjera) materijalno značajnih rizika, praćenja nivoa iskorišćenosti definisanih limita, redovnog računanja regulatorno i interno definisanih zahtjeva (uključujući sprovođenje testiranja otpornosti na stres),
- izvještavanje – izvještavanje Upravnog i Nadzornog odbora,

- regulatorno izvještavanje.

1.3 Obim i vrsta sistema izvještavanja

Banka razlikuje dva osnovna tipa izvještavanja o rizicima, i to:

- interno i
- eksterno.

Služba upravljanja rizicima odgovorna je za sistem izvještavanja sa područja upravljanja rizicima i kapitalom.

Interno izvještavanje: uz redovne izvještaje, Služba upravljanja rizicima po nalogu organa upravljanja sastavlja ad hoc izvještaje traženog sadržaja.

Eksterno izvještavanje: Služba upravljanja rizicima je odgovorna da izvještava CBCG o izloženosti svim rizicima i to na regulatorno propisanim izvještajnim obrascima za navedeno u rokovima propisanim Zakonom i Odlukama CBCG. Pored izvještavanja CBCG, Služba upravljanja rizicima priprema i izvještaje za eksternog revizora u formi standardizovanih izvještajnih obrazaca.

1.4 Zaštita od rizika i ublažavanje rizika, strategije i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika

Pored zakonskih i podzakonskih akata koje propisuje Centralna banka Crne Gore, područje upravljanja rizicima uređeno je i odgovarajućim internim aktima Banke.

Interna akta kojima Banka su podijeljena na tri nivoa: strateški, operativni i tehnički. Akta strateškog nivoa (strategije) hijerarhijski su nadređena onima operativnog nivoa, dok su akta operativnog nivoa (politike) nadređena aktima tehničkog nivoa (metodologijama, procedurama i pravilnicima).

Ključna interna akta strateškog i operativnog i nivoa, kojima Banka propisuje i implementira Sistem upravljanja rizicima data su u nastavku:

- Strategija upravljanja rizicima za period 2022 - 2024. godine,
- Politika upravljanja kreditnim rizikom,
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti,
- Politika upravljanja operativnim rizikom,
- Politika upravljanja tržišnim rizikom,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope u bankarskoj knjizi,
- Politika upravljanja reputacionim rizikom.

Pored navedenih postoji određen broj pratećih akata tehničkog nivoa koji bliže uređuju pojedinačna područja upravljanja i praćenje rizika.

Sva interna akta Banke su jasno definisana, dokumentovana i dostupna svim zaposlenima koji su uključeni u proces preuzimanja i upravljanja rizicima, odobrava ih Upravni odbor, dok je za akta operativnog i strateškog nivoa potrebna i saglasnost Nadzornog odbora Banke.

1.5 Izjave organa upravljanja kreditne institucije o primjerenosti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji kreditne institucije

Usvajanjem ovog izvještaja, organi upravljanja Prve Banke izjavljuju da su mehanizmi za upravljanje rizičnim profilom i strategija primjereni.

2. Sistem upravljanja

(Član 4, stav 2 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Podaci o sistemu upravljanja dati su u nastavku:

2.1 Broj direktorskih pozicija članova organa upravljanja kreditne institucije

Upravni odbor Banke ima tri člana, odnosno predsjednika i dva člana, koji su zaposleni u Banci i koji rukovode određenim poslovnim procesima.

2.2 Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije

Skupština akcionara Banke je usvojila Politiku za izbor i procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti člana Nadzornog odbora, Upravnog odbora i nosioca ključne funkcije u Prvoj banci CG AD-osnovana 1901.godine br. 03/22798.2.1 od 30.09.2021.godine na osnovu koje su izvršene procjene ispunjenosti uslova primjerenosti sadašnjih članova Nadzornog odbora, Upravnog odbora, nosioca kontrolnih i ključnih funkcija u Banci.

2.3 Politika raznovrsnosti pri izboru članova organa upravljanja, svrha i svi relevantni ciljevi te politike, kao i mjera u kojoj su svrha i ciljevi politike ostvareni

Politikom za izbor i procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti člana Nadzornog odbora, Upravnog odbora i nosioca ključne funkcije u Banci definisan je okvir za rješavanje kriterijuma raznovrsnosti u sastavljanju cijelog tima članova Nadzornog i Upravnog odbora. Banka nastoji da osigura odgovarajući nivo raznovrsnosti, posebno podrazumijevajući polnu raznovrsnost, te je postavljen cilj da žene predstavljaju najmanje 20% članstva Nadzornog i Upravnog odbora sa perspektive Banke.

U strukturi Nadzornog odbora je osigurana raznovrsnost, tako da članovi zajedno imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za

razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke. U Nadzornom odboru su dvije žene, čime je ispoštovana polna raznovrsnost.

U strukturi Upravnog odbora je osigurana raznovrsnost tako da članovi zajedno imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno vođenje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke. U Upravnom odboru je jedna žena, čime je ispoštovana polna raznovrsnost.

2.4 Da li je kreditna institucija uspostavila odbor za rizike i broj održanih sjednica odbora za rizike

Odlukom Nadzornog odbora od 31.01.2022. godine imenovan je Odbor za rizike, koji je u toku 2024. godine održao osam sjednica.

2.5 Opis toka podataka o upravljanju rizicima prema organima upravljanja

Upravni odbor razmatra i usvaja Informacije o izloženosti rizicima u poslovanju Banke na mjesečnom nivou i nakon usvajanja iste dostavlja Nadzornom odboru Banke (vansjednično) na razmatranje u cilju praćenja upravljanja rizicima na mjesečnoj osnovi.

Nadzorni odbor razmatra i usvaja Informacije o izloženosti rizicima u poslovanju Banke na kvartalnom nivou, s tim što prethodno Odbor za rizike daje mišljenje o istim.

3. Konsolidacija

(Član 5 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Zakon o kreditnim institucijama i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja obavezuju nadređenu kreditnu instituciju na izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja za grupu kreditnih institucija, osim u slučaju kada je bilans stanja podređenog člana manji od 1% bilansa stanja nadređenog člana.

Podređeni članovi bankarske grupe i učešće u aktivni Banke na dan 31.12.2024. godine dati su u tabeli u nastavku:

R.BR.	NAZIV	UČEŠĆE U AKTIVI BANKE	% UČEŠĆA	OSNOVNA DJELATNOST
1.	First Assets Management – u likvidaciji	0,66%	100%	Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina
2.	Montenegro Investments Credit	1,76%	100%	Ostale usluge kreditiranja
3.	First Real Estate Management 1 – u likvidaciji	1,06%	100%	Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina
4.	First Real Estate Management 2 – u likvidaciji	1,16%	100%	Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Osnovni podaci o zavisnim društvima Banke:

1) First Assets Management – u likvidaciji

MB: 02850419

Izvršni direktor: mr Nataša Martinović

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

2) Montenegro Investments Credit

MB:02457156

Izvršni direktor: Predrag Četković

Djelatnost: Ostale usluge kreditiranja

3) First real estate management 1 – u likvidaciji

MB:03154017

Izvršni direktor: mr Nataša Martinović

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

4) First real estate management 2 – u likvidaciji

MB:03154424

Izvršni direktor: mr Nataša Martinović

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Banka na dan 31.12.2024. godine, pod kontrolom ima tri podređena entiteta čiji je bilans stanja veći od 1% bilansa stanja Banke, tako da sastavlja konsolidovane finansijske iskaze, dok za ostale podređene članove koristi pravo na izuzeće od konsolidacije. Grupu za konsolidaciju čine Prva banka Crne Gore a.d. Podgorica, First Real Estate Management 1 – u likvidaciji, First Real Estate Management 2 – u likvidaciji i Montenegro Investment Credit doo Podgorica.

U nastavku su dati konsolidovani finansijski izvještaji (bilans stanja i bilans uspjeha) sa stanjem na 31.12.2024. godine.

Konsolidovani bilans stanja

(000 EUR)

Red. br.	SREDSTVA	IZNOS
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	93.991
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	228.904
2.a.	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	10.677
2.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	177.390
2.c.	Hartije od vrijednosti	38.197
2.d.	Ostala finansijska sredstva	2.640
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	60
3.a.	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	0
3.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	0
3.c.	Hartije od vrijednosti	60
3.d.	Ostala finansijska sredstva	0
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0
4.a.	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	0
4.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	0
4.c.	Hartije od vrijednosti	0
4.d.	Ostala finansijska sredstva	0
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	0
5.a.	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	0
5.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	0
5.c.	Hartije od vrijednosti	0
5.d.	Ostala finansijska sredstva	0
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	0
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	2.544
9.	Investicione nekretnine	0
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	11.384
11.	Nematerijalna sredstva	449
12.	Tekuća poreska sredstva	1
13.	Odložena poreska sredstva	83
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
15.	Ostala sredstva	27.194
16.	UKUPNA SREDSTVA:	364.610
	OBAVEZE	
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	316.808
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	0
17.b.	Depoziti klijenata	314.969
17.c.	Kredit banaka i centralnih banaka	0
17.d.	Kredit klijenata koji nijesu kreditne institucije	1.839
17.e.	Hartije od vrijednosti	0
17.f.	Ostale finansijske obaveze	0
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	0
18.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	0
18.b.	Depoziti klijenata	0
18.c.	Kredit banaka i centralnih banaka	0
18.d.	Kredit klijenata koji nijesu kreditne institucije	0
18.e.	Hartije od vrijednosti	0
18.f.	Ostale finansijske obaveze	0
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0

19.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	0
19.b.	Depoziti klijenata	0
19.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	0
19.d.	Kreditni klijenata koji nijesu kreditne institucije	0
19.e.	Ostale finansijske obaveze	0
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	0
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
22.	Rezerve	175
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
24.	Tekuće poreske obaveze	16
25.	Odložene poreske obaveze	0
26.	Ostale obaveze	5.165
27.	Subordinisani dug	7.922
28.	UKUPNE OBAVEZE:	330.086
KAPITAL		
29.	Akcijski kapital	56.728
30.	Emisione premije	0
31.	Neraspoređena dobit	-33.020
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	36
33.	Ostale rezerve	10.780
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	0
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	34.524
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	364.610

Konsolidovani bilans uspjeha

(000 EUR)

R.BR.	POZICIJA	IZNOS
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	13.245
2.	Prihodi od kamata na obezvrijeđene plasmane	237
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	2.951
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	10.532
4.	Prihodi od naknada i provizija	8.254
5.	Rashodi naknada i provizija	5.926
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	2.328
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	699
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	0
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	0
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	0
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	331
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	1.055
12.	Ostali prihodi	3.734
13.	Troškovi zaposlenih	4.542
14.	Troškovi amortizacije	2.093
15.	Opšti i administrativni troškovi	4.269
16.	Neto dobiti/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	0
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	7.335
18.	Troškovi rezervisanja	50
19.	Ostali rashodi	254

III.	DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA : I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15-16-17-18-19	137
21.	Porez na dobit	101
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	36

4. Podaci o regulatornom kapitalu

(Član 6 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Regulatorni kapital shodno Odluci o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija sastoji se od redovnog osnovnog kapitala (CET1), dodatnog osnovnog kapitala (AT1) i dopunskog kapitala (Tier 2).

4.1 Sastav regulatornog kapitala na 31.12.2024.

(000 eur)

Red. br.	OPIS POZICIJE	IZNOS
1=1.1+1.2	<u>REGULATORNI KAPITAL</u>	25.263
1.1 = 1.1.1+1.1.2	OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	20.668
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	20.668
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	56.728
1.1.1.1.1	plaćeni instrumenti kapitala	56.728
1.1.1.2	Neraspoređena (zadržana) dobit	-31.420
1.1.1.2.1	Neraspoređena (zadržana) dobit iz prethodnih godina	-31.420
1.1.1.2.2.1	dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva (poz 22 iz BU)	-160
1.1.1.2.2.2	(-) iznos dobiti ostvarene u toku tekuće godine ili dobiti ostvarene na kraju tekuće godine koji ne zadovoljava uslove za priznavanje	-160
1.1.1.3	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (ukupni ostali rezultat) - FVOCI	-68
1.1.1.3.2.	dobici ili gubici nastali ponovnim vrednovanjem instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđenih u skladu sa MSFI 9	-68
1.1.1.4	Ostale rezerve	9.318
1.1.1.6	Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	5.201
1.1.1.6.6	ostala prudencijalna usklađivanja	5.201
1.1.1.8	(-) Ostala nematerijalna imovina	313
1.1.1.8.1	(-) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	313
1.1.1.14	(-) Kvalifikovana učešća izvan finansijskog sektora na koje se kao alternativa može primjenjivati ponder rizika od 1.250%	129
1.1.1.24	(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao dobra aktiva	1.059

1.1.1.25	(–) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao nekvalitetne izloženosti na koje se ne primjenjuje odbitna stavka od redovnog osnovnog kapitala iz člana 18 tačka 13 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (nastale prije početka primjene te odluke)	15.689
1.1.1.27	(–) Iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke	1.741
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
1.2	DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	4.595
1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dopunski kapital	4.595
1.2.1.1	plaćeni instrumenti kapitala	7.820
1.2.1.2*	napomena: instrumenti kapitala koji nisu priznati	3.225

4.2 Opis glavnih karakteristika instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje je emitovala kreditna institucija

Akcijski kapital Banke iznosi 56.728 hilj. EUR i sastoji se od 420.340 običnih akcija nominalne vrijednosti 127,82 EUR po akciji, odnosno ukupno 53.728 hilj. EUR i 23.471 prioritetnih akcija nominalne vrijednosti 127,82 EUR po akciji, odnosno ukupno 3.000 hilj. EUR.

Akcijski kapital vrijednosti 56.728 hilj. EUR ispunjava regulatorne zahtjeve za uključenje u redovni osnovni kapital Banke.

Banka na 31.12.2024. godine u iznos redovnog osnovnog kapitala uključuje 100% navedenog iznosa akcijskog kapitala.

Dodatni osnovni kapital na 31.12.2024. iznosi 0 EUR.

Dopunski kapital se odnosi na subordinisani dug. Subordinisani dug predstavlja instrument duga (uključen u regulatorni kapital Banke) podređen u odnosu na potraživanja koja se odnose na instrumente kvalifikovanih obaveza. Na 31.12.2024. vrijednost koja je uključena u regulatorni kapital je 4.595 hilj. EUR.

4.3 Vrsta i iznos svakog prudencijalnog filtera koji se primjenjuje u skladu sa čl. 14 do 17 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje su odbijene u skladu sa čl. 18, 48 i 58 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje nisu odbijene u skladu sa čl. 31, 38, 48, 58 i 88 Odluke o adekvatnosti kapitala

U tabeli u nastavku prezentovani su navedeni podaci na 31.12.2024:

(000 eur)

Red. br.	OPIS POZICIJE	IZNOS
1.1.1.6	Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	5.201
1.1.1.6.5	(-) usklađivanja vrednovanja zbog zahtjeva za oprezno (prudencijalno) vrednovanje (AVA)	0
1.1.1.6.5.1	(-) usklađivanja vrednovanja izračnata prema jednostavnom pristupu	0
1.1.1.6.6	ostala prudencijalna usklađivanja	5.201
1.1.1.8	(-) Ostala nematerijalna imovina	313
1.1.1.8.1	(-) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	313
1.1.1.30	Ostali elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala	0

4.4 Opis svih ograničenja koja se primjenjuju na obračun regulatornog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kao i instrumenata, prudencijalnih filtera i umanjenja na koje se ta ograničenja primjenjuju

Ostala prudencijalna usklađivanja se odnose na primjenu ublažavanja efekata iz izmjene i dopune Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija koja se odnosi na prestanak mogućnosti pokrića potrebnih rezervi iz obračunatih posebnih rezervi i na 31.12.2024. godine dozvoljeno ublažavanje negativnog efekta izmjene odluke je 70%.

5. Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti

(Član 7 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Osnovni cilj ICAAP-a je dugoročno osigurati dovoljno kapitalnih resursa u odnosu na sve materijalno značajne i kapitalno relevantne rizike sa kojima se Banka suočava tokom poslovanja, kao i adekvatnost njihove strukture i visine u naglašeno nepovoljnim („stresnim“) uslovima, putem uvođenja i primjene adekvatnih procesa, procedura i sistema.

Dodatni cilj ICAAP-a predstavlja upravljanje odnosom rizika i prinosa bazirano na analizi prakse preuzimanja rizika, te efikasnosti korišćenja vlastitog kapitala putem uspostavljanja sistema:

- ograničenja (limita) rizičnosti,
- alokacije internog zahtjeva za kapitalom i
- strateškog planiranja.

Potrebni interni kapital Banka održava u odnosu na kapitalno relevantni dio svog profila rizika. Cilj procesa procjene adekvatnosti internog kapitala je, dakle, osiguravanje onog iznosa internog kapitala Banke koji će u

konačnom biti dostupan za pružanje kapitalne zaštite poslovanju Banke od svih materijalno značajnih i kapitalno relevantnih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U skladu sa relevantnim odredbama Odluke o procjeni adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije Banka:

- razvija i implementira politiku planiranja (internog) kapitala koja će osigurati održavanje takvog nivoa kapitala koji može podržati faktore poput očekivanog rasta plasmana, budućih izvora sredstava, politiku dividendi, kao i svaku promjenu minimalnog iznosa regulatornog kapitala,
- uspostavlja odgovarajući postupak za utvrđivanje i osiguranje adekvatne visine (internog) kapitala uzimajući u obzir profil rizičnosti, sistem upravljanja rizicima i tehnike ublažavanja rizika,
- propisuje, dokumentuje i redovno nadzire postupak procjenjivanja adekvatnosti (internog) kapitala, te
- dostavlja pisani izvještaj Centralnoj banci o postupku procjenjivanja adekvatnosti (internog) kapitala.

ICAAP izvještaj se kreira na godišnjem nivou.

U tabeli u nastavku dat je upoređan prikaz iznosa ukupnih internih kapitalnih zahtjeva i kapitalnih zahtjeva prema Odluci o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija na 31.12.2024. godine.

(000 eur)

R.br.	Naziv rizika	Regulatorni zahtjevi za kapitalom	Ukupni interni zahtjev za kapitalom
1.	Kreditni rizik u knjizi banke	13.521	13.956
2.	Rizik kolateralna	-	2.210
3.	Operativni rizik	1.591	1.621
4.	Rizik upravljanja stečenom imovinom	-	1.580
5.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	-	2.321
6.	Rizik kreditne koncentracije (GPL)	-	551
7.	Rizik finansiranja likvidnosti	-	0
8.	Devizni rizik	-	-
9.	Management strategic buffer (obuhvaćeni strateški i poslovni rizik)		1.347
	Ukupno:	15.112	23.586

Ukupni interni zahtjev za kapitalom iznosi 23.586 hilj. EUR, dok regulatorni zahtjev za kapitalom iznosi 15.112 hilj. EUR. Razlike između ukupnog internog i regulatornog zahtjeva za kapitalom su nastale po dva osnova i to:

- Regulatorni zahtjev za kapitalom se odnosi na tri (regulatorno propisana) tipa rizika, dok interni zahtjev za kapitalom obuhvata sve kapitalno relevantne rizike iz profila rizika Banke,
- Ukupni interni zahtjev za kapitalom je procijenjen uvažavajući potrebe za kapitalom u uslovima povećanog stresa.

Banka je inicijalno identifikovala sve tipove rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući i regulatorno sugerisane tipove rizika Banke (kreditni rizik druge ugovorne strane, kamatno indukovani kreditni

rizik, valutno indukovani kreditni rizik, rizik poravnanja i CVA rizik). Za svaki od identifikovanih tipova rizika definisani su parametri frekvencije materijalizacije rizika i intenziteta gubitka od rizika, nakon čega je obračunat prosječni i maksimalni istorijski gubitak po svim tipovima identifikovanih rizika za period od 2017. godine do 2024. godine. Zatim su maksimalni istorijski gubici kalibrirani na skalu ocjena materijalne značajnosti rizika od 0 do 10, nakon čega su svi rizici sa ocjenama 2 i više procijenjeni kao materijalno značajni.

Prag materijalne značajnosti Banka je izrazila preko prosječnog osmogodišnjeg OPEX-a, i to u iznosu 10% njegove vrijednosti.

Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija izračunava kapitalne zahtjeve za pokriće kreditnog rizika koristeći standardizovani pristup. Regulatorni kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se primjenom jednostavnog pristupa.

Ukupan iznos izloženosti riziku prema vrstama rizika na 31.12.2024. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

(000 EUR)

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	<u>UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU</u>	188.905
1.1.	IZNOSI RIZIKOM PONDERISANOJ IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU, KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE I SLOBODNE ISPORUKE	169.023
1.2.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU PORAVNANJA	0
1.3.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI POZICIJSKOM, DEVIZNOM I ROBNOM RIZIKU	0
1.4.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI OPERATIVNOM RIZIKU	19.883
1.5.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA PRILAGOĐAVANJE KREDITNOM VREDNOVANJU (CVA)	0
1.6.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI POVEZAN S VELIKIM IZLOŽENOSTIMA KOJE PROIZLAZE IZ STAVKI U KNJIZI TRGOVANJA	0
1.7.	OSTALI IZNOSI IZLOŽENOSTI	0

U segmentu 10 prikazan je Izvještaj o rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku na dan 31.12.2024. godine.

6. Podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane

(Član 8 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Banka nije bila izložena kreditnom riziku druge ugovorne strane na 31.12.2024. godine.

7. Podaci o kontracikličnom baferu kapitala

(Član 9 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Po stanju od 31.12.2024. kontraciklični bafer iznosi 0%.

8. Podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja

(Član 10 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

8.1 Oblast primjene i definicije pojmova „dospio“ i „umanjen“ koje koristi za računovodstvene potrebe i moguće razlike između definicija za pojmove „dospio“ i „status neispunjavanja obaveza“ za računovodstvene i regulatorne potrebe

Pod dospjelim nenaplaćenim potraživanjima Banka smatra sva potraživanja koja bilježe kašnjenje minimalno 1 dan u odnosu na ugovorne rokove dospijeća.

Članom 197 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija definisano je da je određeni dužnik stupio u status neispunjavanja obaveza kada je ispunjen jedan ili oba sljedeća uslova:

- kreditna institucija smatra vjerovatnim da dužnik neće u cjelosti ispuniti svoje obaveze prema kreditnoj instituciji, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih zavisnih društava, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala,
- dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obavezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obavezi prema kreditnoj instituciji, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih zavisnih društava.

8.2 Opis pristupa i metoda koje koristi radi utvrđivanja specifičnih i opštih ispravki vrijednosti za kreditni rizik

Utvrđivanje kvaliteta aktive vrši se u skladu sa Odlukom o kriterijumima i načinu klasifikacije aktive i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke kreditne institucije („Sl. list Crne Gore“ br. 127/20, 140/21).

Banka na mjesečnoj osnovi vrši klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku i obračunava rezervacije za procijenjene gubitke primjenjujući procenete definisane Odlukom.

Na osnovu prethodno navedenog, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene,
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - u koju se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate,
- kategorija C (substandardna aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu,

- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna i
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Procijenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 0,5% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, od 2% do 7% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 20% do 40% na plasmane kategorije C, 70% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

Banka minimalno tromjesečno vrednuje stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke primjenjujući model očekivanog kreditnog gubitka.

Obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9 se primjenjuje na sve vrste finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti ili fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat.

Model očekivanih kreditnih gubitaka koji se odnosi na finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrijednosti zahtjeva računovodstveno obuhvatanje očekivanih kreditnih gubitaka i promjene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izvještavanja (kvartalno), na način da odrazi promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja.

U slučaju da su ispunjeni kriterijumi, odnosno da je identifikovano značajno povećanje rizika, očekivani gubici za period od 12 mjeseci zamjenjuju se očekivanim gubicima do dospijeca sredstva, odnosno za cijeli period trajanja instrumenta.

Banka obračunava na svaki datum izvještavanja ispravku vrijednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrijednosti očekivani dvanaestomjesečni kreditni gubici su dio očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 mjeseci), ponderisani vjerovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, Banka uzima u obzir i novčane tokove po osnovu kolateralu. Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki Banka vrši na pojedinačnom i na grupnom nivou.

Kako u skladu sa MSFI 9, očekivani kreditni gubici predstavljaju vjerovatnoćom ponderisane procjene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procjene očekivanih budućih tokova gotovine.

Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- realizacija kolaterala,
- restrukturiranje i reprogramiranje,
- prodaja potraživanja,
- namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom određivanja procenata vjerovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi historijom realizacije i naplate problematičnih slučajeva, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%.

Na ovaj način, vrši se procjena očekivanih kreditnih gubitaka za sve finansijske instrumente u Nivou 3 koji prelaze prag materijalnosti od EUR 50 hiljada.

Za sve ostale izloženosti primjenjuje se grupni pristup, koji podrazumijeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u Nivou 3 po segmentima.

8.3 Iznos i kvalitet izloženosti za kredite (kvalitetne, nekvalitetne i restrukturirane), izloženosti po osnovu dužničkih hartija od vrijednosti i vanbilansne izloženosti, uključujući akumulirano umanjeње vrijednosti, rezervacije i promjene negativnih fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i iznosa primljenog kolaterala i finansijskih jemstava.

U tabeli u nastavku dati su podaci o bilansnim pozicijama:

(000 EUR)

Stavke aktive bilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno
			A	B	C	D	E	
	1	2	3	4	5	6	7	
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	1.105	265.456	176.164	26.830	12.392	2.055	26.041	243.482
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	0	0	50	0	0	0	10	60
Ukupni bruto krediti			125.124	26.335	12.392	2.055	15.241	181.147
Kamatna potraživanja	0	0	129	10	14	54	9.595	9.802
Vremenska razgraničenja	0	0	-545	0	0	0	0	-545
Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala			8.998		2.525		21	11.544
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke			257	4	2	0	35	298

Ukupna aktiva na koju se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	1.105	265.456	185.053	26.844	14.933	2.109	35.702	264.641
Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke <u>za sve</u> pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije			916	1.119	3.041	1.477	35.699	42.252
Ukupni iznos ispravki vrijednosti <u>za sve</u> pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije			1.439	457	799	203	21.660	24.558
Bilansna aktiva na koju se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								123.780
UKUPNA BRUTO AKTIVA								388.421
UKUPNA NETO AKTIVA								363.863

U tabeli u nastavku dati su podaci o vanbilansnim pozicijama:

(000 EUR)

Stavke aktive vanbilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno
			A	B	C	D	E	
	1	2	3	4	5	6	7	
Izdane garancije	2.155	12.924	21.655	2.739	605	0	535	25.534
Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)			6.239	1.114	39	66	4	7.462
Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	2.155	12.924	27.894	3.853	644	66	539	32.996
Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama			139	77	124	46	539	925
Rezervisanja za gubitke po vanbilansu			33	8	3	2	3	49
Vanbilansna aktiva na koje se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								362.426
Ukupno vanbilans								395.422

U tabeli u nastavku prikazani su podaci o restrukturiranim kreditima:

(000 EUR)

r. br.	Opis pozicije	Iznos restrukturiranih potraživanja	Broj partija koje su restrukturirane
1.	Kredit	14.781	184
2.	ostala potraživanja	10.517	3
3.	ukupan iznos kredita i potraživanja	25.297	187

8.4 Analiza računovodstveno dospjelih izloženosti

U tabeli u nastavku prikazani su podaci o dospjelim izloženostima:

(000 EUR)

Kredit - nedospjela glavnica	Kredit - dospjela glavnica	Ukupni iznos kredita	Factoring	Kamate na kredite	Naknade	Ukupni iznos bilansne izloženosti
171.587	9.561	181.148	10.517	9.720	45	201.430

8.5 Bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza i koje nijesu u tom statusu, akumulirane opšte i specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, akumulirani otpisi koji se odnose na te izloženosti i neto knjigovodstvene vrijednosti i njihova distribucija prema geografskom području i vrsti djelatnosti za kredite, dužničke hartije od vrijednosti i vanbilansne izloženosti.

U tabeli u nastavku prikazane su bilansne izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza i koje nijesu u tom statusu:

(000 EUR)

Stavke aktive bilansa	Izloženosti koje nijesu u statusu neispunjavanja obaveza	Izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza	Ukupno
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	202.994	40.488	243.482
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	50	10	60
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0	0	0
Kamatna potraživanja	139	9.663	9.802
Vremenska razgraničenja	-545	0	-545
Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	8.998	2.546	11.544
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	261	37	298
Ukupna aktiva na koju se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	211.897	52.744	264.641
Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke <u>za sve</u> pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	2.035	40.217	42.252
Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	1.896	22.662	24.558
UKUPNA BRUTO AKTIVA (bez bilansne aktive na koju se ne izdvajaju rezervacije)	0	0	264.641
UKUPNA NETO AKTIVA (bez bilansne aktive na koju se ne izdvajaju rezervacije)	0	0	240.083

U tabeli u nastavku prikazane su vanbilansne izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza i koje nijesu u tom statusu:

(000 EUR)

Stavke aktive vanbilansa	Izloženosti koje nijesu u statusu neispunjavanja obaveza	Izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza	Ukupno
Izdate garancije	24.394	1.140	25.534
Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	7.353	109	7.462
Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	31.747	1.249	32.996
Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama	216	709	925
Rezervisanja za gubitke po vanbilansu	41	8	49

U tabeli u nastavku prikazan je iznos bruto kredita prema geografskom području:

(000 EUR)

R.br.	Naziv regiona	Iznos bruto kredita
1.	Centralni dio	140.510
2.	Sjeverni dio	18.568
3.	Južni dio	22.070
	UKUPNO:	181.148

U tabeli u nastavku prikazan je iznos vanbilansnih izloženosti prema geografskom području:

(000 EUR)

R.br.	Naziv regiona	Iznos vanbilansnih izloženosti
1.	Centralni dio	31.523
2.	Sjeverni dio	584
3.	Južni dio	889
	UKUPNO:	32.996

U tabeli u nastavku prikazan je iznos dužničkih hartija od vrijednosti prema geografskom području:

(000 EUR)

R.br.	Država	Iznos
1.	Crna Gora	27.838
2.	Njemačka	5.976
3.	Sjedinjene Američke Države	2.457
4.	Belgija	1.985
	UKUPNO:	38.256

U tabeli u nastavku dat je pregled bruto kredita prema vrsti djelatnosti:

(000 EUR)

Djelatnost	Bruto krediti
Pravna lica, rezidenti	90.045
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.111
Vađenje rude i kamena	103
Prerađivačka industrija	5.502
Snabdijevanje električnom energijom	8.827
Snabdijevanje vodom	3.319
Građevinarstvo	21.483
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	17.569
Saobraćaj i skladištenje	2.158
Usluge pružanja smještaja i ishrane	7.771
Informisanje i komunikacije	5.198
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5.476
Poslovanje nekretninama	2.232
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3.525
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2.660
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	814
Obrazovanje	101
Zdravstvo i socijalna zaštita	408
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	280
Ostale uslužne djelatnosti	506
Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	0
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0
Pravna lica, nerezidenti	3
Sektor stanovništva, rezidenti	90.640
Sektor stanovništva, nerezidenti	460
Ukupno	181.148

U tabeli u nastavku dat je pregled vanbilansnih izloženosti prema vrsti djelatnosti:

(000 EUR)

Djelatnost	Bruto izloženost
Pravna lica, rezidenti	33.285
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	33
Vađenje rude i kamena	3.988
Prerađivačka industrija	1.891
Snabdijevanje električnom energijom	1.049
Snabdijevanje vodom	22
Građevinarstvo	3.636
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	15.446
Saobraćaj i skladištenje	3.379
Usluge pružanja smještaja i ishrane	188
Informisanje i komunikacije	9
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	9
Poslovanje nekretninama	3
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	680
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	94
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	0
Obrazovanje	14
Zdravstvo i socijalna zaštita	5
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	636
Ostale uslužne djelatnosti	6
Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	0
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0
Pravna lica, nerezidenti	0
Sektor stanovništva, rezidenti	1.898
Sektor stanovništva, nerezidenti	9
Ukupno	32.996

8.6 Promjene bruto iznosa bilansnih i vanbilansnih izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza, početno i završno stanje tih izloženosti u periodu 31.12.2023. – 31.12.2024.

U tabeli u nastavku dati su podaci za bilansne izloženosti:

(000 EUR)

Stavke aktive bilansa	Ukupno
Bruto iznos bilansnih izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza 31.12.2023.	65.544
Bruto iznos bilansnih izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza 31.12.2024.	52.744
Promjena	-12.800

U tabeli u nastavku dati su podaci za vanbilansne izloženosti:

(000 EUR)

Stavke aktive vanbilansa	Ukupno
Bruto iznos vanbilansnih izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza 31.12.2023.	6.787
Bruto iznos vanbilansnih izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza 31.12.2024.	1.249
Promjena	-5.538

8.7 Razvrstavanje kredita i dužničkih hartija od vrijednosti prema preostalom roku do dospelja

U tabeli u nastavku razvrstani su krediti i dužničke hartije od vrijednosti prema preostalom roku do dospelja:

(000 EUR)

Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	38.056	3.640	3.671	6.602	8.233	22.162	113.037	32.792	228.193
potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	10.686						0		10.686
potraživanja od klijenata	8.655	0	0	0	0	2.103	0	0	10.759
kredit bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kredit klijentima	8.649	449	8.173	7.155	10.252	23.699	90.373	32.397	181.147
hartije od vrijednosti	0	2.995	0	4.444	2.978	0	27.839	0	38.256
ostala finansijska sredstva	40	196	495	0	0	1.357	152	395	2.635
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	10.026		-4.997	-4.997	-4.997	-4.997	-5.327		-15.290
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	60	0	0	0	0	0	0	0	60
hartije od vrijednosti	60	0	0	0	0	0	0	0	60

9. Podaci o opterećenju i neopterećenju imovini

(Član 11 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Ukupna imovina Banke na dan 31.12.2024. godine iznosi 363.863 hilj.€. Banka nema opterećene imovine.

10. Podaci o primjeni standardizovanog pristupa

(Član 12 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Komitenti Banke uglavnom nemaju dodjeljene kreditne rejtinge od strane priznatih eksternih rejting agencija i izvoznih kreditnih agencija (osim korespondentskih ino-banaka), pa stoga ponderisanje potraživanja od ovih komitenata vrši se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.

Banka u skladu sa navedenom Odlukom izračunava kapitalni zahtjev za kreditni rizik primjenom standardizovanog pristupa.

U nastavku je izvještaj o rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku na dan 31.12.2024. godine:

(000 EUR)

RED. BR.	OPIS POZICIJE	BRUTO IZLOŽENOST	(-) ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE/ AVA / NEDOSTAJUĆE POKRIĆE NI ISPRAVKAMA	IZLOŽENOST UMANJENA ZA ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE	MATERIJALNA KREDITNA ZAŠTITA - SLOŽENA METODA FINANSIJSKOG KOLATERALA (DEPOZIT)	IZLOŽENOST NAKON PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	IZNOS IZLOŽENOSTI NAKON RAŠČLANJIVANJA POTPUNO PRILAGOĐENOG IZNOSA IZLOŽENOSTI VANBILANSNIH STAVKI PREMA FAKTORIMA KONVERZIJE	IZNOS RIZIKOM PONDERISANIH IZLOŽENOSTI PRIJE PRIMJENE DODATNIH PONDERA	IZNOS RIZIKOM PONDERISANE IZLOŽENOSTI NAKON PRIMJENE DODATNOG PONDERA ZA SME I ZA INFRASTRUKTURNE PROJEKTE
1	2	3	4	5=3-4	12	13=5-10+11-12	18=13-14-15*0,8-16*0,5	28=18* ponder	31=28-29-30
I	UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	386.239	43.895	342.344	1.091	341.253	341.253	165.934	159.283
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	108.740	187	108.553	0	111.139	111.139	0	0
2.	izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	1.128	17	1.111	0	1.324	1.324	265	265
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	3.151	150	3.000	0	414	414	414	414
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	2.457	12	2.445	0	2.445	2.445	0	0
6.	izloženosti prema institucijama	11.949	60	11.889	0	11.889	11.889	5.829	5.829
7.	izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	52.351	16.244	36.107	1	35.893	35.893	35.893	31.563
8.	izloženosti prema retail-u	83.516	15.372	68.144	986	67.157	67.157	50.518	49.164
9.	izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	32.966	6.441	26.525	10	26.515	26.515	9.583	9.583
10.	izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	14.190	1.636	12.554	0	12.554	12.554	6.934	5.967
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	38.605	36.349	2.255	4	2.251	2.251	2.284	2.284
12.	visokorizične izloženosti	14.592	3.152	11.440	0	11.440	11.440	17.160	17.160
14.	izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjekte zajedničkog ulaganja (CIU)	23	23	0	0	0	0	0	0
15.	vlasnička ulaganja	11.428	559	10.869	0	10.869	10.869	10.869	10.869
16.	ostale stavke aktive	49.747	43	49.704	94	49.611	49.611	28.466	28.466
II	UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI	386.238	43.897	342.341	1.091	341.250	341.250	165.930	159.279
III	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	32.996	928	32.068	2.148	29.920	12.134	10.615	9.744
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	5	0	5	0	5	1	0	0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.249	11	2.238	0	2.238	986	983	983
7.	izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	19.479	598	18.881	1.693	17.188	6.626	6.627	5.521

8.	izloženosti prema <i>retail-u</i>	4.583	86	4.497	455	4.042	1.580	1.195	1.025
9.	izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	3.017	90	2.927	0	2.927	1.264	450	450
10.	izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	2.578	77	2.501	0	2.501	1.167	597	485
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	1.033	636	397	125	272	79	80	80
12.	visokorizične izloženosti	1.081	67	1.015	0	1.015	507	761	761
15.	ostale stavke aktive	4	0	4	0	4	2	2	2
IV	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI	32.996	928	32.068	2.148	29.920	12.134	10.615	9.744
VI	UKUPNE IZLOŽENOSTI	419.235	44.825	374.409	3.239	371.171	353.385	176.545	169.023

11. Podaci o izloženosti tržišnom riziku

(Član 13 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Za obračun potrebnog kapitala za devizni rizik, Banka koristi metod koji je propisan članom 458 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.

Banka je dužna da izračunava kapitalni zahtjev za devizni rizik ako zbir njene ukupne neto devizne pozicije i njene neto pozicije u zlatu, izračunat u skladu sa odredbama člana 459 ove odluke, uključujući sve devizne pozicije i pozicije u zlatu za koje se izračunava kapitalni zahtjev korišćenjem internog modela, prelazi 2% regulatornog kapitala.

Kapitalni zahtjev za devizni rizik izračunava se tako što se zbir ukupne neto devizne pozicije kreditne institucije i njene neto pozicije u zlatu, konvertovanih u EUR valuti po važećem spot deviznom kursu, pomnoži ponderom 8%. Banka može da za značajne valute koje su visoko korelisane obračuna niži kapitalni zahtjev za devizni rizik. Kapitalni zahtjev za usklađenu poziciju u dvijema visoko korelisanim valutama izračunavaju se tako što se iznos usklađene pozicije pomnoži ponderom 4%.

Na 31.12.2024. godine Banka nije imala kapitalne zahtjeve za devizni rizik.

12. Podaci o upravljanju operativnim rizikom

(Član 14 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Za izračunavanje kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Banka koristi jednostavni pristup, u skladu sa članom 351 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.

Prema jednostavnom pristupu, osnovicu za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik predstavlja prosjek neto kamatonosnih i neto nekamatonosnih prihoda za tri prethodne uzastopne poslovne godine. Kapitalni zahtjev za operativni rizik jednak je 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja propisanog članom 352 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik tokom 2024. godine iznosio je 1.591 hilj. EUR.

13. Podaci o ključnim indikatorima

(Član 15 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Podaci o regulatornom kapitalu, kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti prethodno su prikazani.

13.1 Podaci o koeficijentu adekvatnosti kapitala

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	Koeficijent redovnog osnovnog kapitala (CET1) - min 4,5%	10,94%
1.1.	Višak (+)/manjak (-) redovnog osnovnog kapitala	12.167
1.2.	Višak (+)/manjak (-) redovnog osnovnog kapitala uključujući bafer	4.838
1.3.	Višak (+)/manjak (-) OCR redovnog osnovnog kapitala	747
2.	Koeficijent osnovnog kapitala (Tier 1) - min 6%	10,94%
2.1.	Višak (+)/manjak (-) osnovnog kapitala	9.334
2.2.	Višak (+)/manjak (-) OCR osnovnog kapitala	-3.450
3.	Koeficijent ukupnog kapitala (TCR) - min 8%	13,37%
3.1.	Višak (+)/manjak (-) ukupnog kapitala	10.151
3.2.	Višak (+)/manjak (-) OCR ukupnog kapitala	-4.452

13.2 Podaci o kombinovanom baferu kapitala

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos u %
1.	bafer za očuvanje kapitala	1,88%
2.	kontraciklični bafer kapitala (specifična stopa)	0,00%
3.	bafer za strukturni sistemski rizik	1,50%
4.	bafer za globalnu sistemski važnu (GSV) kreditnu instituciju	0,00%
5.	bafer za ostale sistemski važne (OSV) kreditne institucije	2,00%

red. br.	KOMBINOVANI BAFERI	Iznos u %
1.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja nije OSV	3,38%
2.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja je OSV	3,38%
3.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja je OSV ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori za rješavanje pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore	5,38%
4.	kombinovani bafer za KI koja nije OSV, a dio je grupe kojoj pripada KI koja je GSV ili OSV	3,38%
5.	kombinovani bafer za KI koja nije OSV, a dio je grupe kojoj pripada KI koja je GSV ili OSV ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori za rješavanje pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore	5,38%

6.	kombinovani bafer koji se primjenjuje na kreditnu instituciju	3,88%
-----------	--	--------------

13.3 Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža

Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža prikazani su u segmentu 17.

13.4 Podaci o koeficijentu likvidne pokrivenosti

(000 EUR)

Opis pozicije	Koeficijent likvidne pokrivenosti	Ukupna likvidna imovina	Neto likvidnosni odlivi
Prosjeak na 31.12.2024.	225%	104.170	46.240

14. Podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje

(Član 16 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

U nastavku slijedi izvještaj o riziku kamatne stope na 31.12.2024. godine:

(000 EUR)

I	OSJETLJIVA AKTIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	7.999	0	0	0	0	7.999
2.	Kamatonosne hartije od vrijednosti	9.036	1.464	0	0	27.839	38.339
3.	Kredit i ostala potraživanja	17.210	7.029	13.519	23.308	120.082	181.148
4.	Ostala osjetljiva aktiva	10.193	0	0	1.235	0	11.428
	Ukupno	44.438	8.493	13.519	24.543	147.921	238.914
	% od ukupne kamatonosne aktive	18,60%	3,55%	5,66%	10,27%	61,91%	100,00%

II	OSJETLJIVA PASIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti	30.534	40.852	184.999	28.386	18.006	302.776
2.	Kamatonosne pozajmice	0	46	5	18	1.752	1.822
3.	Subordinisani dug i obveznice	0	0	0	0	7.820	7.820
4.	Ostale osjetljive obaveze	2.228	94	8	0	0	2.330
	Ukupno	32.762	40.992	185.012	28.404	27.578	314.748
	% od ukupnih kamatonosnih obaveza	10,41%	13,02%	58,78%	9,02%	8,76%	100,00%

III	RAZLIKA (GAP)	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	IZNOS GAP - a - (I) minus (II) - Pozitivan/Negativan	11.676	-32.499	-171.493	-3.861	120.343	-75.834
2.	Kumulacioni Gap - Pozitivan/Negativan	11.676	-20.823	-192.316	-196.177	-75.834	
	Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	3,21%	-5,72%	-52,85%	-53,92%	-20,84%	

Banka mjeri i prati uticaj rizika kamatne stope na promjenu ekonomske vrijednosti knjige pozicija kojima se ne trguje, korišćenjem standardizovanog kamatnog šoka, pojedinačno po svim značajnim valutama, a po ostalim valutama zbirno.

U sljedećoj tabeli dat je pregled rezultata uticaja rizika kamatne stope na promjenu ekonomske vrijednosti knjige pozicija kojima se ne trguje na 31.12.2024. godine, kao i usklađenost sa zakonski propisanim limitom, prema kojem iznos ukupne promjene ekonomske vrijednosti knjige pozicija kojima se ne trguje ne smije biti veći od 20% iznosa regulatornog kapitala Banke.

(000 EUR)

PREGLED PROMJENE EKONOMSKE VR.KNJIGE POZICIJA KOJIMA SE NE TRGUJE	31.12.2024.
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	4.449
REGULATORNI KAPITAL BANKE	25.263
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI / REGULATORNI KAPITAL	17,61%

15. Podaci o izloženosti pozicijama sekjuritizacije

(Član 17 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Banka na 31.12.2024. godine nije obavljala poslove sekjuritizacije, pa ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

16. Podaci u vezi politike primanja

(Član 18 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Podaci u vezi politike primanja dati su u nastavku.

16.1 Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri utvrđivanju i provjeri politike primanja

Upravni odbor donosi Politiku primanja, uz saglasnost Nadzornog odbora i odgovoran je za njenu primjenu.

Nadzorni odbor, odnosno Odbor za primanja najmanje jednom godišnje preispituje usklađenost i sprovođenje Politike primanja sa pozitivnim propisima i aktima Banke.

Tokom preispitivanja i praćenja politike primanja naročito uzima u obzir:

- da li su isplate primanja usklađene sa Politikom primanja i da li na odgovarajući način odražavaju rizični profil, dugoročne interese i druge ciljeve Banke,
- da li je politika primanja usklađena sa članom 167 stav 2 Zakona o kreditnim institucijama i da li ograničava sposobnost Banke da održi ili poveća svoj kapital,
- da li zaposleni i dalje ispunjava kriterijume na osnovu kojih su utvrđeni kao zaposleni koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije.

Ukoliko se u postupku preispitivanja Politike primanja utvrde nedostaci u Politici primanja ili njenom sprovođenju, Nadzorni odbor je dužan da bez odlaganja donese plan za otklanjanje utvrđenih nedostataka

koji sprovodi Upravni odbor. Provjeru usklađenosti sprovođenja politike primanja sa propisima, procedurama i internim pravilima, vrši funkcija Službenika za usklađenost poslovanja Banke i funkcija interne revizije Banke.

16.2 Karakteristike politike primanja, uključujući kriterijume koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagođavanje rizicima, odlaganje primanja i prenos prava

Politika primanja treba da podstiče adekvatno i efikasno upravljanje rizicima, da je u skladu sa strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima Banke i mjerama za sprečavanja sukoba interesa, podstiče sposobnost Banke da održi ili poveća iznos kapitala i omogući efikasan okvir za mjerenje uspješnosti i usklađenost uspješnosti sa nagrađivanjem zaposlenih.

Politika primanja definiše smjernice za tri najznačajnija segmenta zarada i naknada:

- fiksne zarade i naknade, koje obuhvataju sva plaćanja koja ne zavise od rezultata,
- varijabilne zarade i naknade, koje obuhvataju godišnje bonuse i planove stimulacije (koje se isplaćuju više puta godišnje),
- beneficije (sve ostale vrste instrumenata nagrađivanja i priznanja koje nijesu grupisane u fiksne i varijabilne zarade i naknade).

Kontrola rizika učestvuje u:

- određivanju adekvatnih kriterijuma za usklađivanje varijabilnih primanja zavisno od uspješnosti Banke i rizika kojima je izložena, uključujući malus i povraćaj primanja,
- procjeni načina na koji struktura varijabilnih primanja utiče na rizični profil i kulturu rizika Banke,
- procjeni podataka o usklađivanju varijabilnih primanja sa rizicima zajedno sa članovima Odbora za primanja.

Varijabilna primanja zaposlenih koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavise od postignutih rezultata te kontrolne funkcije, nezavisno od uspješnosti poslovnih područja i organizacionih djelova koja kontrolišu.

Za zaposlenog koji obavlja poslove kontrolne funkcije, Banka strukturira primanja na sljedeći način:

- fiksna primanja ne mogu biti manja od dvije trećine ukupnih primanja tog zaposlenog,
- ukupna godišnja fiksna primanja tog zaposlenog ne mogu biti manja od dvogodišnjeg prosjeka ukupnih godišnjih fiksnih primanja zaposlenih u istoj grupi primanja ili koji obavljaju poslove uporedivog obima, složenosti i odgovornosti.

Kriterijumi koji se koriste za ocjenu učinka zaposlenih u kontrolnim funkcijama mogu uključivati koeficijent osnovnog kapitala, koeficijent nekvalitetnih kredita, stopu naplate nekvalitetnih kredita, nalaze revizije i druge slične kriterije, a mogu se djelimično zasnivati na uspješnosti Banke kao cjeline. Pojedinačni ciljevi za zaposlene na kontrolnim funkcijama treba prvenstveno da odražavaju radni učinak njihove funkcije (kako bi se potencijalni sukobi interesa sveli na najmanju moguću mjeru).

Da bi se ograničilo prekomjerno preuzimanje rizika, varijabilna primanja trebaju biti zasnovana na uspješnosti i usklađena sa rizicima.

Sistem primanja je dosljedan sa efikasnim upravljanjem rizicima i procesima rukovođenja.

Banka nema odlaganje primanja i prenos prava po tom osnovu.

16.3 Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja

Odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja pojedinog zaposlenog utvrđuje se u omjeru 1:1, na način da udio ukupnih godišnjih varijabilnih primanja ne može biti veći od 100% ukupnih godišnjih primanja zaposlenog koji ne predstavljaju varijabilno primanje, ukoliko nije drugačije ugovoreno između Banke i zaposlenog.

Odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja određen je na način da omogući fleksibilnost Politike primanja, a ne da podstakne zaposlene da preuzmu rizike koji prelaze nivo prihvatljivog rizika za Banku zbog zavisnosti zaposlenog od varijabilnog računa, a vodeći računa da u slučaju računa vezanih za poslovanje sa potrošačima vode računa o pravima i interesima potrošača.

Banka ima prava na isplatu varijabilnih primanja zaposlenih u skladu sa Politikom primanje Banke, ali isključivo ukoliko je donijeta odluka nadležnog organa o isplati varijabilnih primanja.

16.4 Kriterijumi uspješnosti po kojima se dodjeljuju primanja u finansijskim instrumentima

Politikom primanja su definisane osnovne smjernice-kriterijumi za definisanje ciljeva čije ostvarenje je osnov za varijabilni dio primanja.

Moguće vrste ciljeva:

- opšti ciljevi Banke: finansijski, mjerljivi, zasnovani na sveukupnom učinku Banke,
- ciljevi funkcije: finansijski, mjerljivi, jednaki za sve zaposlene u okviru određenog poslovnog segmenta/funkcije,
- pojedinačni finansijski ključni pokazatelji učinka: finansijski, mjerljivi, povezani s konkretnim pozicijama,
- pojedinačni nefinansijski ključni pokazatelji učinka: kvalitativni, povezani s individualnim zaposlenim.

Svaki pojedinačni cilj treba biti: specifičan, mjerljiv, dostižan, relevantan i vremenski određen. Kada je potrebno, Služba ljudskih resursa će izdati smjernice za postavljanje ciljeva koje će osigurati da godišnji pojedinačni ciljevi budu usklađeni s poslovnom strategijom Banke.

U cilju ispunjenja minimalnih zahtjeva koji se odnose na postavljanje ciljeva, ciljevi moraju biti:

- kvalitativni i kvantitativni: za postavljanje ciljeva, kao i za procjenu pojedinačnog učinka treba koristiti kako kvantitativne (finansijske), tako i kvalitativne (nefinansijske) kriterijume,
- usklađeni s rizicima: usaglašavanje oko ciljeva za usklađivanje s rizicima, odnosno aktivno upravljanje zajedničkim rizicima,

- dugoročni i održivi: ciljevi trebaju doprinosti dugoročnom i održivom uspjehu Banke,
- usklađeni s najvažnijim zadacima i svakodnevnim poslovanjem: pri definisanju ciljeva u obzir se uzimaju najvažniji zadaci,
- usklađeni s organizacionom jedinicom: pojedinačni ciljevi trebaju biti usklađeni s ciljevima konkretne organizacione jedinice.

16.5 Glavni parametri i obrazloženje strukture varijabilnih primanja kao i drugih primanja

Varijabilna primanja čine varijabilne zarade i naknade zarade koji zavise od uspjehnosti zaposlenih, sektora/samostalnih službi/samostalnih radnih mjesta/organizacionih djelova Banke (filijala), Banke ili drugih ugovorenih kriterijuma. Varijabilne zarade i naknade predstavljaju nagrađivanje uspjeha direktnim povezivanjem zarade sa radnim učinkom (učinkom na nivou Banke, Sektora/samostalnih službi/samostalnih radnih mjesta/organizacionih djelova Banke (filijala) i pojedinaca). Pružaju stimulaciju zaposlenima da rade na ispunjavanju ciljeva i interesa Banke i omogućavaju im da lično doprinose i učestvuju u njenom uspjehu.

Varijabilna primanja moraju biti u korelaciji sa postizanjem zadatih, unaprijed postavljenih ili ugovorenih ciljeva, odnosno mjerljivog uspjeha na ličnom ili kolektivnom nivou, a vezani su za nivo rizika, kapitala, rezultata i vjerovatnoću ili vremenski period koji je potreban da Banka ostvari dobit, ukupan rezultat Banke, koji osim od učinka pojedinog zaposlenog, zavise i od rezultata poslovanja Banke ili drugih organizacionih djelova (Sektora/samostalnih službi/samostalnih radnih mjesta/organizacionih djelova Banke (filijala), a u skladu sa politikom i strategijom Banke.

Dodjela i isplata varijabilnih primanja zaposlenima, uključujući odredbe o usklađivanju varijabilnih primanja s rizicima, individualne ciljeve, odnosno kvalitativne i kvantitativne kriterijume za usklađivanje varijabilnih primanja s rizicima i učinkom, način mjerenja i vrednovanja poslovanja, kao i periodičnost ocjenjivanja biće propisani posebnim aktima Banke u vidu Odluke koji se donose na osnovu ove Politike primanja.

Moguća varijabilna primanja su: varijabilni dio zarade, godišnji bonus, varijabilni dio otpremnine i ostale vrste varijabilnih primanja (novčani, nenovčani podsticaji). Modeli varijabilnih primanja ne ohrabruju preuzimanje pretjeranih rizika, te u obzir uzimaju dugogodišnju održivost Banke. Varijabilna primanja smatraju se održivim ako se njihovom isplatom ne ugrožava finansijsko stanje, te sigurnost i stabilnost poslovanja Banke.

Dodatnim primanjima - drugim primanjima, smatraju se dodatne pomoćne isplate ili druga primanja koja mogu biti dio fiksnih ili varijabilnih primanja. Kada Banka odredi dodatno primanje kao fiksno, dužna je da na odgovarajući način dokumentuje razloge za određivanje dodatnog primanja kao fiksno:

- ako se isplaćuju zaposlenima,
- ako bi odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja prelazio dozvoljeni odnos,
- ako se ne isplaćuju na osnovu kriterijuma za procjenu uspjehnosti.

Dodatna primanja - druga primanja koja se isplaćuju zaposlenom na osnovu njegove pozicije, odnosno radnog mjesta u kreditnoj instituciji i njegovih ovlaštenja i odgovornosti, mogu se rasporediti kao fiksna primanja, ako pored uslova iz člana 15 Odluke o primanjima u kreditnim institucijama ispunjavaju i sljedeće uslove:

- isplaćuju se do nastanka značajnih promjena u vezi sa pozicijom zaposlenog ili njegovim radnim mjestom, odnosno ovlaštenjima i odgovornostima,
- iznos dodatnih - drugih primanja zavisi isključivo od ovlaštenja i odgovornosti,
- zaposleni na istoj poziciji, radnom mjestu, ovlaštenjima i odgovornostima imaju pravo na ista dodatna – druga primanja.

Zaposlenima se mogu isplatiti sredstva po osnovu zimnice isključivo ukoliko je donijeta posebna Odluka o isplati zimnice za tu kalendarsku godinu.

Odluku o isplati zimnice donosi Upravni odbor.

Zaposlenom se može isplatiti jubilara nagrada za rad u kontinuitetu u Banci, samo ukoliko je donijeta posebna Odluka o isplati jubilarne nagrade.

Banka zaposlenom, odnosno članu njegove uže porodice isplaćuje pomoć po postupku utvrđenim kolektivnim ugovorom Banke.

16.6 Ukupni kvantitativni podaci o primanjima, podijeljeni prema oblasti poslovanja

Kumulativni bruto iznos primanja po poslovnim područjima (oblastima poslovanja), za tri poslovna područja, u tabeli kako slijedi:

(000 EUR)

PRIMANJA ZA 2024. GODINU PO POSLOVNIM PODRUČJIMA (OBLASTIMA POSLOVANJA)						
POSLOVNO PODRUČJE POSLOVANJA)	(OBLAST	VRSTA PRIMAN JA	BROJ ZAPOSLE NIH	FIKSNA PRIMAN JA	VARIJABI LNA PRIMANJA	BRUTO PRIMAN JE
Poslovno područje prodaja		zarada	27	577	0	577
Poslovno područje operacije, razvoj, ljudski resursi, marketing i komunikacije		zarada	13	327	0	327
Poslovno područje finansije, rizici, nekvalitetni plasmani i upravljanje imovinom		zarada	18	443	0	443
UKUPNO:			58	1.347	0	1.347

16.7 Ukupni kvantitativni podaci o primanjima podijeljeni na više rukovodstvo i druge zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije

1) Kumulativni bruto iznos svih primanja u finansijskoj 2024. godini podijeljeno na fiksna, varijabilna primanja i broj zaposlenih po vrsti primanja, a shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji sa sistematizacijom radnih mjesta i Politici primanja Banke, u tabeli kako slijedi:

(000 EUR)

PRIMANJA ZA 2024. GODINU					
	VRSTA PRIMANJA	BROJ ZAPOSLENIH	FIKSNA PRIMANJA	VARIJABILNA PRIMANJA	BRUTO PRIMANJE
Više rukovodstvo i drugi zaposleni koji imaju značajan uticaj na rizični profil	zarada	68	1.592	0	1.592
UKUPNO:		68	1.592	0	1.592

Razlika između ukupnih bruto primanja u tabeli koja prikazuje primanja po poslovnim područjima (oblastima poslovanja), u odnosu na iznos ukupnih bruto primanja u tabeli koja prikazuje primanja višeg rukovodstva i drugih zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil, odnosi se na bruto zarade zaposlenih koji su rukovodioci samostalnih sektora/službi ili pokrivaju samostalna radna mjesta.

- 2) U finansijskoj 2024. godini Banka nije imala isplata po osnovu:
 - dodijeljenih varijabilnih primanja,
 - odloženih primanja,
 - akcija
 - instrumenata povezanih sa akcijama.
- 3) U finansijskoj 2024. godini Banka nije imala isplata po osnovu odloženih primanja dodijeljenih za uspješnost u prethodnim periodima.
- 4) U finansijskoj 2024. godini Banka nije imala isplata po osnovu odloženih primanja za koje se pravo prenosi u finansijsku godinu, isplaćenih tokom finansijske godine, kao i umanjениh na osnovu usklađivanja sa uspješnošću.
- 5) U finansijskoj 2024. godini Banka nije imala isplata po osnovu garantovanih varijabilnih primanja dodijeljenih tokom finansijske godine.
- 6) Banka nije imala isplata po osnovu otpremnina dodijeljenih u prethodnim periodima, a koje su isplaćene tokom finansijske 2024. godine.
- 7) U finansijskoj 2024. godini Banka je imala isplate po osnovu otpremnina, prikazano u tabeli kako slijedi:

(000 EUR)

OTPREMNINE ZA 2024. GODINU		
	BROJ ZAPOSLENIH	IZNOS ISPLATE
Otpremnine koje su isplaćene u 2024. godini i odnose se na 2025. godinu	3	6
Otpremnine koje su unaprijed isplaćene u 2025. godini	0	0
Odložene otpremnine	0	0
UKUPNO:	3	6

8) U finansijskoj 2024. godini broj zaposlenih u Banci čija primanja iznose 50.000 EUR i više, iskazano u posebnim razredima primanja od 25.000 EUR, prikazano u tabeli kako slijedi:

ZAPOSLENI ČIJA SU PRIMANJA ZA 2024.GODINU IZNOSILA 50.000,00€ I VIŠE	
IZNOS PRIMANJA	BROJ ZAPOSLENIH
50.000,00 - 75.000,00€	4
75.000,01 - 100.000,00€	1
UKUPNO	5

9) U finansijskoj 2024. godini primanja organa upravljanja u Banci prikazana su u tabeli kako slijedi:

(000 EUR)

PRIMANJA ORGANA UPRAVLJANJA U BANCIMA ZA 2024.GODINU					
ORGAN UPRAVLJANJA	VRSTA PRIMANJA	BROJ ČLANOVA	FIKSNA PRIMANJA	VARIJABILNA PRIMANJA	BRUTO PRIMANJE
NADZORNI ODBOR	Naknada za članstvo	5	91	0	91
UPRAVNI ODBOR*	zarada	3			

* Zarade Upravnog odbora sadržane su u prikazu primanja za 2024. po poslovnim područjima (oblastima poslovanja) za tri poslovna područja (segment 16.6), kao i u prikazu primanja podjeljenih na više rukovodstvo i druge zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil (segment 16.7).

Odlukom Nadzornog odbora utvrđene su ugovorene zarade predsjedniku i članovima Upravnog odbora, a koji istovremeno rukovode poslovnim područjima.

17. Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža

(Član 19 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Koeficijent finansijskog leveridža tretira čl. 496 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija i izračunava se kao odnos osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti kreditne institucije izražen u procentima.

Kreditna institucija je dužna da održava koeficijent finansijskog leveridža od minimum 3%.

U nastavku je dat pregled pozicija izloženosti Banke na 31.12.2024:

(000 EUR)

Red. br.	OPIS POZICIJE	BILANSNE IZLOŽENOSTI			VANBILANSNE IZLOŽENOSTI							
		bruto izloženost	vrijednosna usklađivanja	neto izloženost	bruto izloženost	vrijednosna usklađivanja	neto izloženost	faktori konverzije				izloženost ponderisana faktorom konverzije
								0,1	0,2	0,5	1	
I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	108.740	187	108.553	5	0	5	0	3	2	0	1
2.	izloženosti prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	1.128	17	1.111	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	3.151	150	3.000	2.249	11	2.238	0	445	1.793	0	986
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	2.457	12	2.445	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	izloženosti prema institucijama	11.949	60	11.889	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	izloženosti prema privrednim društvima	37.087	981	36.107	18.974	96	18.878	0	7.943	10.935	0	7.056
8.	izloženosti prema „ <i>retail</i> “-u	68.558	889	67.670	4.316	24	4.292	0	1.866	2.254	172	1.672
9.	izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	26.503	444	26.059	2.917	50	2.867	0	605	2.263	0	1.252
10.	izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	12.271	1.031	11.240	2.416	44	2.372	0	148	2.224	0	1.142
11.	izloženosti sa statusom neispunjavanja obaveza	38.605	36.349	2.255	1.033	636	397	0	290	107	0	111
12.	visokorizične izloženosti	14.592	3.152	11.440	1.081	67	1.015	0	0	1.015	0	507
13.	izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjektima zajedničkog ulaganja (CIU)	23	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	11.428	559	10.869	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	ostale stavke	49.747	43	49.704	4	0	4	0	0	4	0	2
17.	UKUPNO	386.238	43.897	342.341	32.996	928	32.068	0	11.299	20.596	172	12.730

III	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	355.071
IV	OSNOVNI KAPITAL	20.668
V	KOEFIKIJENT FINANSIJSKOG LEVERIDŽA	5.82%

18. Podaci u vezi zahtjeva sa likvidnošću

(Član 20 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Rizik likvidnosti je rizik da kreditna institucija neće moći da obezbijedi dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će kreditna institucija za izmirivanje dospjelih obaveza morati da pribavi novčana sredstva uz značajne troškove.

Kod procesa upravljanja rizikom likvidnosti Banka razlikuje tri nivoa, i to:

- unutardnevno upravljanje (na dnevnom nivou),
- operativno upravljanje (vremenski horizont do 30 dana) i
- strukturno upravljanje (vremenski horizont preko 30 dana).

Banka redovno identifikuje sve tipove rizika kojima je izložena u svom poslovanju i koji imaju uticaj na poslovanje i stabilnost Banke, vrši njihovu procjenu i efikasno upravlja njima. Identifikovani rizici se procjenjuju, analizirajući njihovu vjerovatnoću i intezitet, kao i značaj njihovog uticaja na poslovanje i stabilnost Banke, odnosno finansijski rezultat i kapital Banke.

U cilju identifikacije rizika likvidnosti Banka nastoji da:

- analizira značajne bilansne i vanbilansne pozicije, te odredi njihov uticaj na rizik likvidnosti Banke (npr. diverzifikacija cjelokupnih izvora finansiranja, stepen koncentracije izvora u pogledu ročne i sektorske strukture i td),
- analizira eventualnu povezanost rizika likvidnosti finansiranja i rizika likvidnosti tržišta,
- procijeni vjerovatnoću naplate pozicija aktive (naročito priliva po osnovu kreditnih ugovora), koju stavlja u odnos sa procjenama stabilnosti različitih tipova izvora sredstava po vremenskim razredima,
- identifikuje moguće pokretače rizika likvidnosti za Banku prilikom uvođenja novih proizvoda i usluga.

Unutar procesa identifikacije rizika likvidnosti sprovodi se identifikacija svih njegovih podtipova, kao i njihovih pokretača. Isto tako, identifikuju se i kvantitativne mjere.

Banka obezbjeđuje upravljanje rizikom likvidnosti u različitim vremenskim intervalima, uvažavajući pri tome promjene u potrebama za sredstvima i načinima finansiranja, kao i eventualne slabosti zavisno od različitih aktivnosti Banke, a sve u cilju održavanja adekvatnog bafera likvidnosti Banke.

Banka kontinuirano vrši procjenu/mjerenje rizika likvidnosti primjenjujući pri tome sljedeće tehnike/mjere:

- projektovanje i praćenje priliva i odliva novčanih sredstava,
- gap analiza ročne neusklađenosti,
- stabilan nivo depozita,
- pokazatelji likvidnosti,

- racio pokrića likvidnosti (LCR),
- koncentracija izvora finansiranja,
- testiranje otpornosti na stres.

Banka svoje poslovanje i aktivnosti bazira na usvojenim internim aktima koji su usaglašeni sa zakonskom regulativom.

19. Podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik

(Član 21 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Banka ne primjenjuje IRB pristup u procesu regulatorne procjene adekvatnosti kapitala na polju kreditnog rizika.

20. Podaci u vezi primjene tehnika ublažavanje kreditnog rizika

(član 22 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

U segmentu 10. je prikazan izvještaj o rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku korišćenjem standardizovanog pristupa, prije i nakon primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

21. Podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik

(Član 23 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Banka ne primjenjuje napredni pristup za operativni rizik.

22. Podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik

(Član 24 Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji)

Banka ne primjenjuje interne modele za tržišni rizik.